

U S T A W A

z dnia

o kasach zapomogowo-pożyczkowych¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady tworzenia, organizowania i działania u pracodawców kas zapomogowo-pożyczkowych oraz ich likwidacji.

Art. 2. Ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o:

- 1) osobie wykonującej pracę zarobkową - należy przez to rozumieć osobę wykonującą pracę zarobkową w rozumieniu art. 1¹ pkt 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263);
 - 2) pracodawcy - należy przez to rozumieć pracodawcę w rozumieniu art. 1¹ pkt 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych;
 - 3) zasiłku - należy przez to rozumieć zasiłek lub świadczenie rehabilitacyjne z:
 - a) ubezpieczenia w razie choroby i macierzyństwa, o których mowa w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 870),
 - b) ubezpieczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, o których mowa w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1205)
- wypłacane przez pracodawcę i podlegające rozliczeniu w ciężar składek na ubezpieczenia społeczne.

Art. 3. Celem działania kasy zapomogowo-pożyczkowej, zwanej dalej „KZP”, jest udzielanie jej członkom pomocy materialnej w formie pożyczek, a w miarę posiadanych środków także zapomóg.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych, ustawę z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

Art. 4. 1. Nadzór społeczny nad KZP sprawuje działająca u pracodawcy zakładowa organizacja związkowa, o której mowa w art. 25¹ ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

2. Jeżeli u pracodawcy działa więcej niż jedna zakładowa organizacja związkowa, nadzór społeczny nad KZP sprawują wspólnie te organizacje, tworząc wspólną reprezentację związkową, o której mowa w art. 30 ust. 4 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

3. Jeżeli u pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa, nadzór społeczny nad KZP sprawuje rada pracowników, o której mowa w ustawie z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (Dz. U. poz. 550, z 2008 r. poz. 584 i 778 oraz z 2009 r. poz. 805).

4. Jeżeli u pracodawcy nie działa rada pracowników, nadzór społeczny nad KZP sprawuje reprezentacja osób wykonujących pracę zarobkową wyłoniona w trybie przyjętym u danego pracodawcy.

5. KZP przekazuje podmiotowi sprawującemu nadzór społeczny nad KZP:

- 1) protokoły z posiedzeń organów KZP oraz protokoły z kontroli działalności KZP sporządzone przez komisję rewizyjną;
- 2) sprawozdania z bieżącej działalności organów KZP oraz sprawozdania finansowe.

6. Osoba reprezentująca podmiot sprawujący nadzór społeczny nad KZP ma prawo uczestnictwa w posiedzeniach walnego zebrania członków.

Rozdział 2

Członkowie KZP, ich prawa i obowiązki

Art. 5. 1. Osoby wykonujące pracę zarobkową u danego pracodawcy mogą utworzyć KZP, jeżeli gotowość przynależności do niej zadeklaruje co najmniej 10 z tych osób.

2. O utworzeniu KZP decydują osoby, o których mowa w ust. 1, uchwalając statut KZP, potwierdzając jego przyjęcie przez złożenie pod nim swoich podpisów, i dokonując wyboru organów przewidzianych w statucie KZP.

3. U jednego pracodawcy może działać tylko jedna KZP.

Art. 6. Statut KZP określa w szczególności:

- 1) nazwę KZP oraz jej siedzibę ze wskazaniem nazwy i adresu pracodawcy, u którego została utworzona;
- 2) cele i zadania KZP;

- 3) sposób reprezentowania KZP;
- 4) tryb wyboru i odwołania organów KZP oraz zakres ich kompetencji;
- 5) zasady zwoływania walnych zebrań członków i obradowania na nich;
- 6) tryb podejmowania uchwał;
- 7) sposób wybierania delegatów, o których mowa w art. 15 ust. 2;
- 8) terminy wpłaty wpisowego oraz terminy wpłat miesięcznych wkładów członkowskich;
- 9) zasady i terminy zwrotu wkładu członkowskiego w razie skreślenia członka KZP z listy członków KZP;
- 10) rodzaje udzielanych pożyczek lub zapomóg, a także warunki ich udzielania i spłaty;
- 11) zasady poręczania spłaty zadłużenia;
- 12) termin zwyczajnego walnego zebrania członków, o którym mowa w art. 19 ust. 2;
- 13) zasady informowania członków KZP przez zarząd o stanie ich wkładów członkowskich i zadłużeń;
- 14) wzór oświadczenia woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie oraz wskazanie administratora danych osobowych;
- 15) zasady uchwalania i zmian statutu KZP.

Art. 7. 1. Jeżeli przynależność do KZP zadeklaruje mniej niż 10 osób wykonujących pracę zarobkową u danego pracodawcy, może zostać utworzona międzyzakładowa KZP obejmująca zakresem swojego działania co najmniej dwóch pracodawców. Łączna liczba osób wykonujących pracę zarobkową, od której zależy utworzenie międzyzakładowej KZP, nie może być mniejsza niż 10.

2. Do międzyzakładowej KZP stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące KZP.

3. Koszty działania międzyzakładowej KZP, wynikające ze świadczonej przez pracodawcę pomocy określonej w art. 14, ponoszą pracodawcy, u których ona działa, proporcjonalnie do liczby członków międzyzakładowej KZP u każdego z tych pracodawców.

4. U pracodawców będących państwowymi jednostkami budżetowymi oraz w jednostkach im podległych lub przez nich nadzorowanych koszty działania międzyzakładowej KZP ponosi pracodawca, u którego liczba członków międzyzakładowej KZP jest największa.

5. Jeżeli umowa zawarta między pracodawcami nie stanowi inaczej, liczba członków międzyzakładowej KZP jest ustalana według stanu na dzień 1 czerwca poprzedniego roku kalendarzowego.

Art. 8. KZP, w zakresie niezbędnym do realizacji jej celów statutowych, może nabywać prawa i zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana.

Art. 9. 1. Członkiem KZP może być osoba wykonująca pracę zarobkową u danego pracodawcy.

2. Przejście na emeryturę lub rentę nie pozbawia osoby, o której mowa w ust. 1, prawa członkostwa w KZP.

3. Osoba skierowana do pracodawcy w celu odbycia służby zastępczej może być członkiem KZP działającej u tego pracodawcy. Do tej osoby przepisy ustawy stosuje się odpowiednio.

4. Przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do osoby pozostającej w stosunku służbowym.

Art. 10. 1. Osoba wykonująca pracę zarobkową u danego pracodawcy jest przyjmowana w poczet członków KZP na podstawie deklaracji złożonej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej.

2. Uchwałę o przyjęciu osoby wykonującej pracę zarobkową u danego pracodawcy w poczet członków KZP podejmuje zarząd, nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia deklaracji.

Art. 11. 1. Członek KZP jest obowiązany:

- 1) wpłacić wpisowe w wysokości ustalonej przez walne zebranie członków lub wyrazić zgodę na potrącenie wpisowego z wynagrodzenia lub zasiłku;
- 2) wpłacać miesięczne wkłady członkowskie w wysokości zadeklarowanej przez siebie lub wyrazić zgodę na potrącanie tych wkładów z wynagrodzenia lub zasiłku;
- 3) przestrzegać postanowień statutu KZP oraz uchwał organów KZP.

2. Członek KZP ma prawo:

- 1) gromadzić wkłady członkowskie w KZP według zasad określonych w statucie KZP;
- 2) zaciągać pożyczki;
- 3) w razie wydarzeń losowych ubiegać się o udzielenie zapomóg, o ile KZP posiada środki na ich udzielenie;
- 4) brać udział w obradach walnego zebrania członków;
- 5) wybierać i być wybieranym do zarządu lub komisji rewizyjnej;
- 6) otrzymać odpis statutu KZP;

7) zaznajamiać się z uchwałami organów KZP, protokołami z posiedzeń organów KZP, protokołami z kontroli przeprowadzanych przez komisję rewizyjną oraz sprawozdaniami finansowymi.

3. Członek KZP nabywa:

- 1) uprawnienia określone w ust. 2 pkt 1, 4-7 - z chwilą przyjęcia w poczet członków KZP;
- 2) uprawnienia określone w ust. 2 pkt 2 i 3 - po wpłaceniu wpisowego i dwóch kolejnych miesięcznych wkładów członkowskich.

Art. 12. 1. Skreślenie z listy członków KZP następuje na skutek uchwały zarządu podjętej:

- 1) na pisemny wniosek członka KZP;
- 2) w razie ustania stosunku prawnego pomiędzy członkiem KZP a pracodawcą, z wyjątkiem przejścia na emeryturę lub rentę;
- 3) w razie śmierci członka KZP;
- 4) w wyniku niedopełnienia przez członka KZP obowiązku, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1.

2. Zarząd może podjąć uchwałę o skreśleniu z listy członków KZP na skutek niedopełnienia przez członka KZP co najmniej jednego z obowiązków określonych w art. 11 ust. 1 pkt 2 lub 3.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1-2 i 4 oraz ust. 2, uchwała o skreśleniu z listy członków KZP jest doręczana członkowi KZP wraz z uzasadnieniem.

Art. 13. 1. Osobie skreślonej z listy członków KZP, a w przypadku śmierci członka KZP – osobie lub osobom, o których mowa w ust. 3, przysługuje zwrot wkładu członkowskiego w terminie i na zasadach określonych w statucie KZP.

2. Wkładem członkowskim jest suma zgromadzonych przez członka KZP miesięcznych wkładów członkowskich, z zastrzeżeniem art. 37 ust. 1.

3. Członek KZP ma obowiązek wskazać jedną lub więcej osób uprawnionych do otrzymania wkładu członkowskiego w razie swojej śmierci.

4. Jeżeli członek KZP wskaże kilka osób uprawnionych do otrzymania wkładu członkowskiego w razie swojej śmierci, a nie oznaczy ich udziałów w tym wkładzie, uważa się, że udziały tych osób są równe.

5. Po śmierci członka KZP zarząd niezwłocznie wzywa osobę lub osoby uprawnione na podstawie ust. 3 do odbioru wkładu członkowskiego.

6. W przypadku gdy nie jest znane miejsce zamieszkania lub siedziba osoby lub osób uprawnionych na podstawie ust. 3, zarząd składa wkład członkowski do depozytu sądowego.

7. W sprawach o złożenie przez KZP wkładu członkowskiego do depozytu sądowego przepisu art. 67 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 755, 807 i 956) nie stosuje się.

8. Kwota wypłacona osobie lub osobom uprawnionym na podstawie ust. 3 nie wchodzi do spadku po członku KZP.

Art. 14. 1. Pracodawca świadczy KZP pomoc w zakresie:

- 1) udostępniania pomieszczeń biurowych;
- 2) udostępniania odpowiednio zabezpieczonego miejsca na przechowywanie gotówki;
- 3) transportu gotówki do instytucji płatniczej i z instytucji płatniczej;
- 4) udzielania informacji umożliwiających dokonanie weryfikacji, czy określona osoba spełnia warunki, o których mowa w art. 5 ust. 1 oraz art. 34 ust. 4;
- 5) prowadzenia rachunkowości, obsługi kasowej i prawnej;
- 6) dokonywania na rzecz KZP potrąceń wpisowego, miesięcznych wkładów członkowskich i rat pożyczek na listach płac, listach wypłat i zasiłków, a w przypadku braku możliwości dokonania takiego potrącenia - informuje o tym zarząd;
- 7) niezwłocznego odprowadzania wpłat wpisowego, miesięcznych wkładów członkowskich i rat pożyczek na rachunek płatniczy KZP;
- 8) informowania przez zarząd członków KZP o stanie ich wkładów członkowskich i zadłużeń, według zasad określonych w statucie KZP.

2. Szczegółowe warunki świadczenia pomocy, o której mowa w ust. 1, określa umowa zawarta między pracodawcą a KZP.

Rozdział 3

Organy KZP

Art. 15. 1. Organami KZP są:

- 1) walne zebranie członków;
- 2) zarząd;
- 3) komisja rewizyjna.

2. Jeżeli KZP liczy więcej niż 150 członków, zamiast walnego zebrania członków zarząd może zwołać walne zebranie delegatów. Liczbę delegatów ustala walne zebranie członków. Do walnego zebrania delegatów stosuje się odpowiednio przepisy o walnym zebraniu członków.

Art. 16. Uchwały organów KZP zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby członków.

Art. 17. 1. Zarząd i komisja rewizyjna pochodzą z wyboru.

2. Kadencja zarządu i komisji rewizyjnej trwa cztery lata.

3. Walne zebranie członków może odwołać członka organu KZP przed upływem jego kadencji:

- 1) na wniosek organu KZP, którego jest członkiem;
- 2) w razie rażącego naruszenia przez niego postanowień statutu KZP;
- 3) w razie skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

4. Wybory uzupełniające do organów KZP przeprowadza się w razie:

- 1) odwołania członka organu KZP;
- 2) zrzeczenia się pełnienia funkcji przez członka organu KZP;
- 3) ustania stosunku prawnego łączącego członka organu KZP z pracodawcą, z wyjątkiem przejścia na emeryturę lub rentę.

Art. 18. Członkowie organów KZP nie otrzymują wynagrodzenia z tytułu wykonywanych czynności.

Art. 19. 1. Walne zebranie członków może być zwyczajne lub nadzwyczajne.

2. Zwyczajne walne zebranie członków zwołuje zarząd przynajmniej raz w roku.

3. Nadzwyczajne walne zebranie członków zwołuje zarząd w razie potrzeby lub na wniosek:

- 1) komisji rewizyjnej;
- 2) 1/3 liczby członków KZP;
- 3) podmiotu sprawującego nadzór społeczny nad KZP, o którym mowa w art. 4.

4. Nadzwyczajne walne zebranie członków zwołuje się nie później niż w ciągu miesiąca od dnia zgłoszenia żądania i nie wcześniej niż po upływie 5 dni roboczych od zawiadomienia członków KZP o zebraniu.

Art. 20. Do kompetencji walnego zebrania członków należy:

- 1) uchwalanie statutu KZP i wprowadzanie w nim zmian, w tym w razie zmiany struktury organizacyjnej pracodawcy;
- 2) wybór i odwoływanie członków zarządu oraz członków komisji rewizyjnej;
- 3) ustalanie wysokości wpisowego;

- 4) ustalanie wysokości odpisów z funduszu rezerwowego na fundusz zapomogowy oraz zasad ich dokonywania;
- 5) ustalanie liczby delegatów, w przypadku o którym mowa w art. 15 ust. 2;
- 6) zatwierdzanie sprawozdań finansowych, o których mowa w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.²⁾);
- 7) przyjmowanie sprawozdań zarządu z bieżącej działalności oraz sprawozdań i wniosków komisji rewizyjnej;
- 8) rozpatrywanie przyczyn powstałych szkód i strat oraz podejmowanie decyzji w sprawach ich pokrycia;
- 9) podjęcie uchwały o likwidacji KZP;
- 10) podjęcie uchwały o dostosowaniu struktury organizacyjnej KZP w związku ze zmianą struktury organizacyjnej pracodawcy.

Art. 21. 1. Zarząd składa się co najmniej z 3 członków.

2. Zarząd na pierwszym posiedzeniu wybiera ze swojego grona przewodniczącego, sekretarza i skarbnika.

Art. 22. Posiedzenia zarządu odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz w miesiącu. Z każdego posiedzenia zarządu sporządza się protokół.

Art. 23. Do kompetencji zarządu należy w szczególności:

- 1) przyjmowanie członków KZP i skreślanie ich z listy członków KZP;
- 2) prowadzenie ewidencji członków KZP;
- 3) przyznawanie pożyczek i ustalanie okresu ich spłaty;
- 4) podjęcie decyzji w sprawie odroczenia spłaty pożyczek;
- 5) przyznawanie zapomóg;
- 6) sprawowanie kontroli nad terminowym i właściwym dokonywaniem wpłat i wypłat oraz ewidencjonowaniem tych operacji;
- 7) czuwanie nad terminowym prowadzeniem obsługi kasowej i rachunkowości KZP przez pracodawcę;
- 8) informowanie członków KZP, przynajmniej raz w roku, o stanie ich wkładów członkowskich i zadłużeń;

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1495, 1571, 1655 i 1680 oraz z 2020 r. poz. 568.

- 9) podpisywanie dyspozycji pieniężnych i innych dokumentów;
- 10) zwoływanie walnych zebrań członków;
- 11) składanie walnemu zebraniu członków sprawozdań z bieżącej działalności;
- 12) przedkładanie walnemu zebraniu członków do zatwierdzenia sprawozdania finansowego KZP, o którym mowa w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, wraz z protokołem z kontroli działalności KZP sporządzonym przez komisję rewizyjną;
- 13) rozpatrywanie sprawozdań finansowych;
- 14) reprezentowanie interesów KZP wobec pracodawcy;
- 15) ustosunkowywanie się do wniosków i ustaleń komisji rewizyjnej;
- 16) współdziałanie z podmiotem sprawującym nadzór społeczny nad KZP, o którym mowa w art. 4;
- 17) współdziałanie z osobami wyznaczonymi przez pracodawcę do prowadzenia rachunkowości, obsługi kasowej i prawnej KZP;
- 18) podjęcie uchwały o likwidacji KZP w przypadku, o którym mowa w art. 43 ust. 4.

Art. 24. Zarząd reprezentuje interesy KZP w stosunkach zewnętrznych.

Art. 25. 1. Komisja rewizyjna składa się co najmniej z 3 członków.

2. Komisja rewizyjna na pierwszym posiedzeniu wybiera ze swojego grona przewodniczącego i sekretarza.

Art. 26. Przewodniczącemu komisji rewizyjnej lub delegowanemu przez niego członkowi komisji rewizyjnej przysługuje prawo uczestniczenia w posiedzeniach zarządu z głosem doradczym.

Art. 27. 1. Komisja rewizyjna jest organem kontrolującym działalność finansową zarządu.

2. Do kompetencji komisji rewizyjnej należy w szczególności:

- 1) ochrona mienia KZP;
- 2) kontrola przestrzegania przez zarząd przepisów prawa, postanowień statutu KZP i uchwał organów KZP;
- 3) czuwanie nad prawidłowym dokumentowaniem wszystkich wpłat i wypłat.

3. Komisja rewizyjna składa na walnym zebraniu członków sprawozdanie ze swojej działalności oraz ustosunkowuje się do działalności zarządu.

4. Komisja rewizyjna przeprowadza kontrolę działalności KZP co najmniej raz na kwartał i sporządza protokół z tej kontroli.

Art. 28. Jeżeli komisja rewizyjna stwierdzi, że zarząd w swojej działalności finansowej nie przestrzega przepisów prawa, lub że działalność zarządu jest sprzeczna z postanowieniami statutu KZP lub zasadami współżycia społecznego, występuje z żądaniem zwołania, w trybie natychmiastowym, nadzwyczajnego walnego zebrania członków, podczas którego składa wnioski o odwołanie zarządu.

Rozdział 4

Gospodarka finansowa KZP

Art. 29. Na środki finansowe KZP składają się następujące fundusze:

- 1) fundusz oszczędnościowo-pożyczkowy;
- 2) fundusz rezerwowy;
- 3) fundusz zapomogowy;
- 4) inne fundusze, o ile są przewidziane w statucie KZP.

Art. 30. Fundusz oszczędnościowo-pożyczkowy powstaje z wkładów członkowskich i jest przeznaczony na udzielanie pożyczek.

Art. 31. 1. Fundusz rezerwowy powstaje z wpłat wpisowego wnoszonych przez członków wstępujących do KZP, z niepodjętych zwrotów wkładów członkowskich, z odsetek od lokat terminowych i odsetek zasądzonych przez sąd oraz z darowizn, spadków lub zapisów i jest przeznaczony na pokrycie szkód i strat, nieściągalnych zadłużeń, prowizji i opłat za czynności związane z prowadzeniem rachunku płatniczego oraz na odpis na fundusz zapomogowy.

2. Fundusz rezerwowy może być zasilany środkami pieniężnymi pochodzącymi z dotacji otrzymywanych według zasad określonych w odrębnych przepisach.

Art. 32. 1. Fundusz zapomogowy powstaje z odpisów funduszu rezerwowego, oraz z dobrowolnych wpłat członków KZP i innych wpływów określonych w statucie KZP i jest przeznaczony na udzielanie zapomóg członkom KZP w razie szczególnych wypadków losowych.

2. Wysokość odpisów z funduszu rezerwowego na fundusz zapomogowy oraz zasady ich dokonywania ustala walne zebranie członków.

Art. 33. 1. Członkowie KZP wpłacają wpisowe, miesięczne wkłady członkowskie i raty pożyczek na rachunek płatniczy KZP lub w kasie KZP.

2. Wpisowe, miesięczne wkłady członkowskie i raty pożyczek członków KZP będących osobami wykonującymi pracę zarobkową mogą być, za ich zgodą, potrącane z wynagrodzenia lub z zasiłku.

3. Miesięczne wkłady członkowskie i raty pożyczek zapisuje się na imiennych rachunkach członków KZP.

4. W przypadkach uzasadnionych zdarzeniami losowymi zarząd, na wniosek członka KZP, może wyrazić zgodę na czasowe zawieszenie obowiązku wpłacania miesięcznych wkładów członkowskich i rat pożyczek.

Art. 34. 1. Pożyczka lub zapomoga jest udzielana na wniosek członka KZP.

2. Umowa pożyczki wymaga zachowania formy pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej.

3. Jeżeli suma pożyczki przekracza wysokość zgromadzonego wkładu członkowskiego, warunkiem udzielenia pożyczki jest zobowiązanie się co najmniej dwóch poręczycieli do spłaty zadłużenia członka KZP, w wypadku gdyby członek KZP nie spłacił zadłużenia w terminie. Statut KZP może określać inne warunki udzielenia pożyczki.

4. Poręczycielem może być osoba wykonująca pracę zarobkową u pracodawcy, u którego działa KZP, jeżeli:

- 1) jest zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, a umowa lub inny akt, na podstawie których osoba wykonująca pracę zarobkową świadczy pracę, zostały zawarte co najmniej na okres spłaty pożyczki przez członka KZP;
- 2) stosunek prawny łączący ją z pracodawcą nie został wypowiedziany;
- 3) nie jest małżonkiem pożyczkobiorcy, chyba że między małżonkami została ustanowiona rozdzielność majątkowa.

5. Wraz ze zobowiązaniem, o którym mowa w ust. 3, poręczyciel wyraża zgodę na potrącanie z przysługującego mu od pracodawcy wynagrodzenia lub zasiłku zobowiązań z tytułu pożyczki udzielonej członkowi KZP.

Art. 35. Wypłata pożyczki lub zapomogi jest dokonywana przez KZP na wskazany przez jej członka rachunek płatniczy, chyba że członek KZP złożył w postaci papierowej lub elektronicznej wniosek o wypłatę pożyczki lub zapomogi do rąk własnych.

Art. 36. 1. Środki pieniężne KZP są przechowywane na rachunkach płatniczych.

2. Rachunki płatnicze KZP są otwierane na wniosek zarządu. Zarząd wskazuje osoby uprawnione do dysponowania tymi rachunkami.

3. Wzory podpisów osób uprawnionych do dysponowania rachunkami płatniczymi KZP zatwierdza zarząd.

Art. 37. 1. W razie skreślenia z listy członków KZP członka posiadającego zadłużenie, zadłużenie podlega potrąceniu z wkładu członkowskiego.

2. W razie braku pełnego pokrycia na spłatę zadłużenia z wkładu członkowskiego, resztę zadłużenia osoba wykonująca pracę zarobkową, emeryt lub rencista, spłaca w ratach, na zasadach ustalonych w umowie pożyczki lub w statucie KZP.

3. W razie skreślenia członka KZP z listy członków KZP w przypadkach, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 oraz w art. 12 ust. 2, spłata zadłużenia jest natychmiast wymagalna, niezależnie od terminów spłaty ustalonych przy udzielaniu pożyczki.

Art. 38. 1. W razie opóźnienia w spłacie zadłużenia wobec KZP, KZP wzywa dłużnika na piśmie do uregulowania należności, wyznaczając mu termin spłaty.

2. Kopię wezwania, o którym mowa w ust. 1, doręcza się poręczycielom.

3. W razie niedokonania przez dłużnika spłaty zadłużenia w wyznaczonym terminie, zarząd ma prawo pokryć to zadłużenie z wkładów członkowskich poręczycieli lub potrącić je z ich wynagrodzenia lub zasiłku.

Art. 39. W razie śmierci członka KZP, jego zadłużenie nie podlega spłacie przez poręczycieli.

Art. 40. Nieściągalne zadłużenie może być umorzone i pokryte z funduszu rezerwowego.

Art. 41. W sporze wynikającym z niespłacenia przez członka KZP pożyczki, KZP reprezentuje członek zarządu lub inna upoważniona przez zarząd osoba.

Art. 42. 1. Przetwarzanie przez KZP danych osobowych członka KZP lub poręczyciela, w celu realizacji zadań ustawowych, następuje w formie oświadczenia członka KZP lub poręczyciela.

2. KZP może żądać udokumentowania danych osobowych w zakresie niezbędnym do ich potwierdzenia. Potwierdzenie może odbywać się w szczególności na podstawie oświadczeń lub zaświadczeń o sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej członka KZP.

3. Do przetwarzania danych osobowych dotyczących zdrowia, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne

rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie do przetwarzania takich danych wydane przez zarząd. Osoby dopuszczone do przetwarzania takich danych są obowiązane do zachowania ich w tajemnicy.

4. KZP przetwarza dane osobowe, o których mowa w ust. 1, przez okres niezbędny do udzielenia pożyczki i jej spłaty lub przyznania zapomogi, a także przez okres niezbędny do dochodzenia praw lub roszczeń.

5. Zarząd dokonuje przeglądu danych osobowych, o których mowa w ust. 1, nie rzadziej niż raz w roku kalendarzowym w celu ustalenia niezbędności ich dalszego przechowywania. Zarząd usuwa dane osobowe, których dalsze przechowywanie jest zbędne do realizacji celu określonego w ust. 1 i 3.

Rozdział 5

Likwidacja KZP

Art. 43. 1. Walne zebranie członków podejmuje uchwałę o likwidacji KZP w razie:

- 1) ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy;
- 2) zmniejszenia się liczby członków KZP poniżej 10 osób.

2. Walne zebranie członków może podjąć uchwałę o likwidacji KZP z własnej inicjatywy, bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby członków.

3. Uchwała walnego zebrania członków o likwidacji KZP określa w szczególności:

- 1) skład komisji likwidacyjnej w liczbie co najmniej 3 osób oraz
- 2) przeznaczenie środków pozostających na funduszu rezerwowym i zapomogowym po całkowitym rozliczeniu należności, zobowiązań i wkładów członkowskich.

4. W razie niepodjęcia przez walne zebranie członków uchwały o likwidacji KZP w przypadkach, o których mowa w ust. 1, uchwałę o jej likwidacji podejmuje zarząd. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5. Komisja likwidacyjna powinna zakończyć bieżące sprawy KZP, wypełnić zobowiązania oraz ściągnąć wierzytelności.

6. Z dniem podjęcia uchwały o likwidacji KZP nie są przyjmowani nowi członkowie ani nowe wkłady członkowskie, a także nie są wypłacane pożyczki ani zapomogi.

Art. 44. Komisja likwidacyjna wstępuje w prawa i obowiązki zarządu oraz komisji rewizyjnej.

Art. 45. Uchwałę o likwidacji KZP, z podaniem składu komisji likwidacyjnej i miejsca jej urzędowania, wezwaniem dłużników do spłaty należności oraz wyznaczeniem trzymiesięcznego terminu zgłaszania roszczeń przez wierzycieli, należy podać do wiadomości wszystkich członków KZP.

Art. 46. 1. Wkłady członkowskie osób posiadających względem KZP zadłużenie komisja likwidacyjna zalicza na spłatę tego zadłużenia.

2. Z chwilą przejścia KZP w stan likwidacji niespłacona część pożyczki staje się natychmiast wymagalna.

3. Komisja likwidacyjna, na wniosek członka KZP, może rozłożyć na raty niespłaconą część pożyczki, z zastrzeżeniem, że jej całkowita spłata nastąpi przed dniem zakończenia likwidacji KZP.

4. Komisja likwidacyjna, w miarę wpływu środków pieniężnych na rachunek KZP, zwraca członkom KZP nieposiadającym względem niej zadłużenia ich wkłady członkowskie proporcjonalnie do wysokości wkładów wniesionych przez poszczególnych członków KZP, według stanu na dzień poprzedzający dzień podjęcia uchwały o proporcjonalnym zwrocie wkładów członkowskich.

Art. 47. Likwidacja KZP powinna być zakończona nie później niż do upływu okresu likwidacji pracodawcy.

Rozdział 6

Rachunkowość KZP

Art. 48. 1. Rachunkowość KZP jest prowadzona zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

2. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

Art. 49. 1. Rachunkowości KZP nie może prowadzić członek zarządu, członek komisji rewizyjnej, członek komisji likwidacyjnej ani osoba prowadząca obrót gotówkowy w KZP.

2. Kasy KZP nie może prowadzić członek zarządu, członek komisji rewizyjnej ani osoba prowadząca rachunkowość KZP.

Art. 50. Sprawozdanie finansowe, sporządzone według zasad, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, podpisuje zarząd, komisja rewizyjna oraz osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, po

przeprowadzeniu kontroli działalności KZP. Do sprawozdania finansowego dołącza się protokół z kontroli.

Art. 51. Pisma składane przez KZP w formie papierowej lub elektronicznej, a także informacje na stronach internetowych KZP, o ile KZP je prowadzi, powinny zawierać nazwę KZP oraz jej siedzibę ze wskazaniem nazwy i adresu pracodawcy, u którego została utworzona.

Rozdział 7

Przepisy karne

Art. 52. Kto uniemożliwia podjęcie uchwały o likwidacji KZP w razie ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy lub w razie zmniejszenia się liczby członków KZP poniżej 10, podlega grzywnie.

Art. 53. Kto nie podejmuje uchwały o likwidacji KZP w razie ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy lub w razie zmniejszenia się liczby członków KZP poniżej 10, podlega grzywnie.

Art. 54. Orzekanie w sprawach o czyny określone w art. 52 i art. 53 następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30, 413 i 568).

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i przepis końcowy

Art. 55. W ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1¹ pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) pracodawcy – należy przez to rozumieć pracodawcę w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040, 1043 i 1495), a także osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną i do której stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych, jeżeli zatrudniają one inną niż pracownik osobę wykonującą pracę zarobkową.”;

2) uchyla się art. 39.

Art. 56. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 2357 oraz z 2020 r. poz. 284, 288 i 321) art. 49 ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) kas zapomogowo-pożyczkowych;”.

Art. 57. W ustawie z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 815) w art. 9 w pkt 10 lit. e otrzymuje brzmienie:

„e) z kas lub funduszków zakładowych, funduszków związków zawodowych, kas zapomogowo-pożyczkowych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, koleżeńskich kas oszczędnościowo-pożyczkowych działających w wojsku oraz z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych;”.

Art. 58. W ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 842) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) kasy zapomogowo-pożyczkowe;”;

2) w art. 22 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) w przypadku jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, szkolnych kas oszczędnościowych i kas zapomogowo-pożyczkowych - nazwy, formy organizacyjnej, siedziby, adresu i numeru z właściwego rejestru, o ile dotyczy.”.

Art. 59. Kasy zapomogowo-pożyczkowe działające na podstawie przepisów, o których mowa w art. 39 ustawy zmienianej w art. 55 w brzmieniu dotychczasowym, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się kasami zapomogowo-pożyczkowymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 60. Członkowie organów kas zapomogowo-pożyczkowych, powołani na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 39 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 55 w brzmieniu dotychczasowym, pełnią swoje obowiązki do końca ich kadencji.

Art. 61. Kasy zapomogowo-pożyczkowe działające na podstawie przepisów, o których mowa w art. 39 ustawy zmienianej w art. 55 w brzmieniu dotychczasowym, w terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy dostosują swoje statuty do zmian z niej wynikających.

Art. 62. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,

REDAKCYJNYM I LEGISLACYJNYM

Magdalena Fabisiak

Dyrektor

Departamentu Prawnego

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/